

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/6/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213200901
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2213200901.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. Y., O.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - U. Y., O.. XX.XX.XXXX, V. X., M. E. XXX/XX, zastúpená Mgr. Róbertom Bánosom, advokátom, Galanta, Mierové nám. 2 a otec - E. Y., O.. XX.XX.XXXX, V. F., B. X, na návrh matky o zvýšenie výživného takto

r o z h o d o l :

Súd z v y š u j e výživné otcovi k maloletému E. Y., O.. XX.XX.XXXX zo sumy 55 eur na sumu 70 eur mesačne, počnúc dňom 22.01.2013.

Týmto sa mení v časti úpravy výživného rozsudok tunajšieho súdu č. k. 4C/55/2011-22 zo dňa 01.04.2011.

Dlh na zročnom výživnom vznikol otcovi za obdobie od 22.01.2013 do 31.03.2013 v sume 34,84 eur. Súd otcovi povoľuje dlh na výživnom splácať spolu s bežným výživným v sume 9 eur mesačne, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 22.01.2013 sa matka maloletého domáhala zvýšenia výživného otcovi na sumu 100 eur mesačne s odôvodnením, že od poslednej úpravy výživného sa pomery na strane maloletého podstatne zmenili, matke sa zvýšili výdavky na starostlivosť oňho, pričom sa jej zárobné pomery znížili. Otec začal platiť výživné, zaplatil za november aj december 2012, do októbra bolo matke vyplácané náhradné výživné štátom.

Otec sa k návrhu vyjadril s tým, že navrhol ponechať výživné v pôvodnej výške.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, predchádzajúcou úpravou výživného a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4C/55/2011-22 zo dňa 01.04.2011 súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého, schválil dohodu rodičov, ktorou maloletého na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke, otec sa zaviazal k plateniu výživného v sume 55 eur mesačne. V čase úpravy výživného mal

maloletý 10 rokov. Podľa obsahu spisu mala matka v danom čase príjem zo zamestnania vo výške 277,53 eur v priemere mesačne, k tomu uviedla príjem 20 eur mesačne na brigádach. Matka zvýšené výdavky na maloletého neuviedla. Otec mal príjem z dohody o vykonaní práce 200 eur mesačne. Majetkové pomery zistené neboli.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že od poslednej úpravy výživného voči maloletému sa jej zárobné pomery výrazne zmenili, naďalej pracuje u toho istého zamestnávateľa, v minulom roku však bola dlhú dobu práceneschopná. S dieťaťom býva v prenajatom byte, nájomné platí 105 eur mesačne, na energiách 64 eur a na satelitnej TV a internete 28 eur mesačne. Sama, aj dieťa navštevujú psychiatra, s výdavkom po 10 eur mesačne na predpísaných liekoch. Otec v súčasnosti výživné opäť neplatí, kontakt s maloletým neudržiava. Maloletý má od minulého roka predpísané okuliare, stáli 100 eur, kontrolu má absolvovať po roku. Je nemajetná. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Maloletý má v súčasnosti 12 rokov, základnú školu - 6. triedu navštevuje v Gabčíkove, nakoľko v ich obci je len ZŠ od 1. do 4. triedy, cestovné vychádza 15-20 eur mesačne. Venuje sa futbalu, krúžku varenia, matka mu na ne zakupuje potrebné veci, bez poplatkov. Podľa zárobného výkazu vystaveného zamestnávateľom mala matka v roku 2012 zárobok 707,20 eur. V období od februára do decembra 2012 jej bolo na nemocenskom a ošetrovnom vyplatených 1.601,10 eur. Za rok 2012 tak vykázala v priemere príjem 192,36 eur mesačne. Za prvé dva mesiace tohto roka mala zárobok 249,42 eur, na nemocenskom a ošetrovnom jej Sociálna poisťovňa vyplatila 154,10 eur. To znamenalo za január a február 2013 príjem priemerne 201,76 eur mesačne.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že v súčasnosti nepracuje, žije u svojich rodičov, ktorí ho finančne podporujú. Na alkohol a cigarety minie odhadom 33 eur mesačne. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Podľa potvrdenia vystaveného zamestnávateľom mal otec za obdobie od 14.03.2012 do júna 2012 príjem netto v priemere 102,85 eur mesačne, prácu ukončil pre nevyplatenie mzdy. Z dohody o vykonaní práce mal v období od 24.09.2012 do novembra 2011 príjem približne 373,39 eur mesačne. Od 12.12.2012 je evidovaný na úrade práce.

Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť otcovi výživné podľa odôvodnených potrieb dieťaťa.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. (§ 78 ods. 1, 2, 3 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda

pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub,

na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

Na opakované rozhodovanie o veci musí byť splnená hmotno-právna podmienka, ktorou je zmena pomerov. Táto sa môže prejavovať subjektívne, teda okolnosťami na strane povinnej alebo oprávnenej osoby, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Ustanovenie § 78 ods. 1 zák. o rodine predpokladá výraznú zmenu tých okolností, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom (napr. zvýšenie alebo zníženie zárobku a iných príjmov, vyšší vek dieťaťa, rozšírenie alebo zúženie vyživovacej povinnosti povinného, a pod.). Zmena výšky výživného pre maloleté dieťa je pritom možná najskôr od času, kedy k takej zmene pomerov došlo, nie je rozhodujúca doba začatia súdneho konania.

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného (pred necelými 2 rokmi) došlo k podstatnej zmene pomerov, na strane oprávnenej osoby - dieťaťa aj povinných osôb - rodičov, vyžadujúcej si novú (súdnou) úpravu výživného. Maloletý má v súčasnosti 12 rokov. Fyzicky a duševne sa vyvíja, má vyššie nároky na svojich odôvodnených potrebách. Matka vykázala o 100 eur mesačne nižší príjem, čo spôsobili jej zdravotné problémy. Otec mení zamestnania, napriek tomu, že nevykázal príjem, míňa peniaze na alkohol a cigarety. Musí si byť vedomý, že jeho vyživovacia povinnosť sa bude fyzickým a duševným vývojom dieťaťa a rastom nárokov na jeho odôvodnených potrebách mimo bežných aj súvisiacich s nadobúdaním vzdelania a prípravou na budúce povolanie j v budúcnosti neustále zvyšovať (a to aj v prípade stagnácie jeho pomerov). S prihliadnutím tak na základné odôvodnené potreby dieťaťa a jeho oprávnené nároky na zvýšených výdavkoch (za okuliare a za lieky) súd k ich uspokojeniu posúdil, že síce návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný a zvýšil otcovi výživné, vzhľadom však na vyššie uvedené skutočnosti určil za primeranú sumu 70 eur mesačne. Na určenie vyššieho rozsahu výživného tu nebol preukázaný priestor. Vyživovaciu povinnosť

otcovi súd zvýšil späťne od podania návrhu, keďže už v tom čase bol dôvod na zvýšenie výživného a preukázaná zmena pomerov. Otcovi do konca mesiaca, kedy súd rozhodol (výživné za mesiac marec už bolo splatné) takto na zvýšenej čiastke výživného (o 15 eur mesačne) vznikol dlh na zvýšenej sume výživného za mesiace február a marec 2013 (2x 15 eur) a za 10 dní mesiaca január 2013 (15 eur/31 dní x 10 dní), ktorý dlh je povinný zaplatiť v splátkach splatíť v splátkach spolu s bežným výživným. Výšku splátok súd určil tak, aby boli zvládnuteľné otcom, ale dlh v záujme dieťaťa zároveň v čo najkratšom možnom čase uhradený.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Podľa ods. 2 ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

Rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného sú predbežne vykonateľné.

(§ 162 ods. 2 O. s. p.)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)